

MAGASINET

Nr. 6 | Vinter 2013/2014

Vi bygger for

DIG

Tema side 14-23

På flugt med angsten lige i hælene side 8

Ulige børn leger bedst side 24

Forældre til sårbare unge får hjælp side 34

Akuthjælp
– lige ved hånden

AKUTHJÆLPEN ER ALTID LIGE VED HÅNDEN...

når det gælder skadestue/akutmodtagelse, lægevagt, apotek, tandlægevagt, kiropraktorvagt og psykiatrisk hjælp.

Gratis app giver dig én samlet indgang til akuthjælp i hele Danmark

App'en giver dig overblikket, så du hurtigt og nemt kan finde den behandler, du har brug for. Om du skal bruge den ene eller den anden, eller om du eventuelt skal ringe, inden du tager af sted, kan du se ved at trykke på det enkelte behandlingssted.

Akuthjælp-app'en holder dig altid ajour med korrekte telefonnumre, adresser og åbningstider, så du ikke går forgæves. Desuden viser den vej ved hjælp af et kort, så du kan se, hvor langt du har til nærmeste behandler.

Læs mere på www.regioner.dk/akutapp

Hent akuthjælp-app'en her
Scan QR-koden eller
SMS "hentapp akuthjælp" til 1272

Bøvlet betaler sig

I de kommende år bruger Region Midtjylland omkring 14 mia. kroner på sygehusbyggeri. Vi opfører et helt nyt sygehus i Gødstrup, udbygger Aarhus Universitetshospital i Skejby og bygger om på mange af regionens øvrige hospitaler. Der bliver rodet og rumsteret, og det støver og støjer til gene for både patienter, pårørende og medarbejdere. Alligevel er byggerierne al bøvlet – og hver en krone – værd. Med byggerierne får vi skabt de helt rigtige rammer for patienter, pårørende og personale, så vi kan drive et sundhedsvæsen i international klasse i mange år fremover. Så jo, byggerierne – og bøvlet – betaler sig. ◉

Læs mere om hospitalsbyggerierne i temaet side 14-23.

Bent Hansen, formand for Regionsrådet i Region Midtjylland.

TEMA:

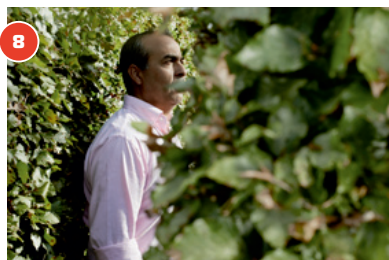
VI BYGGER UD OG OM

Læs side 14-23

- 4** På hospitalet efter lukketid
- 8** På flugt med angsten lige i hælene
- 14** Tema: Hospitalsbyggeri
- 24** Ulige børn leger bedst
- 28** Fotoserie:
Tæt på en ulykke

- 34** Barnets sindslidelse er hele familiens sygdom
- 38** Pris luner i landsbyerne
- 41** Quiz dig klogere på regionen
- 42** På kryds og tværs
- 43** Vigtige numre og adresser

Magasinet Midt udgives af Region Midtjylland.

Findes hos lægen, på hospitalet, i venteværelser, på apoteket og på www.magasinetmidt.rm.dk

Region Midtjylland, Koncern Kommunikation, Skottenborg 26, Postboks 21, 8800 Viborg | Tlf. 7841 0000 | www.magasinetmidt.rm.dk | magasinetmidt@rm.dk | Redaktion: Kommunikationschef Birgitte Thingholm (ansv.), journalist Anne Domino (red.), kommunikationskonsulent Rikke Ellekilde, grafiker Birte Randeris, grafiker Sine Claudell. Forsidefoto: Nicky Bonne | Se www.magasinetmidt.rm.dk for yderligere information | Produktion: Grafisk Service. Tryk: Rosendahls | ISSN: 1902-2743 | Oplag: ca. 30.000 | Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse. Næste nummer udkommer marts 2014.

PÅ HOSPITALET EFTER LUKKETID

Patienterne har stor glæde af længere åbningstider på Region Midtjyllands sygehuse.

Sygeplejerske Rikke Hvidkjær har været ansat på diabetes-ambulatoriet på Regionshospitalet Horsens i syv år, og lige så længe hun kan huske, har patienterne ønsket sig andre og længere åbningstider. For som på de fleste ambulatorier lukkede de også klokken 15 i Horsens indtil for nylig. Det betød, at den seneste aftale, man kunne få ved en læge, var klokken 14, og det griber ret forstyrrende ind i aktive menneskers hverdag.

– De type 1 patienter, der kommer her, er jo for langt størstedelen erhvervsaktive mennesker eller studerende, der bliver nødt til at bede om fri til at gå til kontrol. Det skal de mindst tre-fire gange om året, og nogle gange oftere, hvis det ikke går så godt med deres sygdom. Så fylder det pludselig meget at have en kronisk sygdom, siger hun.

Type 2 patienterne har ikke et helt så stort behov for sene undersøgelsestider, fordi den type diabetes oftest rammer mennesker på 60+, siger Rikke Hvidkjær.

Lang tirsdag

Siden 1. september har udvalgte ambulatorier på hospitalerne i Region Midtjylland holdt længe åbent om tirsdagen, og i Horsens drejer det sig om halvdelen af ambulatorierne. Her kan man nu komme til undersøgelse hos en læge frem til klokken 18 om tirsdagen, og Rikke Hvidkjær siger, at succeszen er tydelig. Det er nemlig altid de sene tidspunkter, der bliver booket først.

– Ud over at vi har længere åbent, så har patienterne både adgang til en læge og en diætist i dette tidsrum, og

det har der også været et stort behov for, siger hun.

Sidegevinst

Der er ikke ansat mere personale til at udfylde de længere åbningstider. I stedet er mødetidspunkterne ændret, så der ikke er så mange på arbejde ad gangen. Det har givet en god sidegevinst.

– Vi har ikke så meget plads på afdelingen, så når jeg møder sent, kan andre bruge mit rum, og vi udnytter ressourcerne bedre, siger Rikke Hvidkjær.

Lige nu er det alle kirurgiske og medicinske ambulatorier, fertilitets-klinikken, Dagkirurgisk Center og Endoskopienheden på Regionshospitalet Horsens, der holder længere åbent. Fra 1. marts vil det være alle ambulatorier. ●

SUNDHED

»At holde kroppen ved godt helbred er en pligt. Ellers er vi ikke i stand til at holde vores sind stærkt og klart.«

Siddharta Gautama Buddha

Husk lige tandbørsten

Mennesker, som ikke børster tænder regelmæssigt, har 70 pct. forøget risiko for at udvikle hjerte-kar-sygdomme i forhold til mennesker, som børster tænder to gange dagligt. Det viser en britisk undersøgelse fra 2010.

Undersøgelsen viser også, at jo højere bakterieniveauet er i munden, desto mere forsnævrede er hjertets kranspulsårer, hvilket kan øge risikoen for nedsat blodforsyning til vævet og blodprop i hjertet.

Kilde: Fagbladet Sygeplejersken

Patienten for bordenden

Patienten skal for bordenden, når der skal træffes beslutninger om behandling. Den holdning gennemsyrrer Region Midtjyllands nye sundhedsplan, der sætter patienten og patientens valg i centrum. Sundhedsplanen blev vedtaget af det afgående regionsråd, så det bliver de nyvalgte medlemmer, som tiltræder efter nytår, der skal føre planen ud i livet.

3000

artikler om sundhed og sygdom lige ved hånden!

Det får du, hvis du henter Danske Regioners nye app »Patienthåndbogen« ned på din smartphone.

Tjek på kvaliteten

Hospitalet i Region Midtjylland offentliggør fremover fire udvalgte tal for hospitalets kvalitet på hospitalernes hjemmesider.

Tallene viser, hvordan det går med opfyldelsen af kræftpakkerne, udsendelse af udskrivelsesbreve, patienternes tilfredshed med hospitalet og dødeligheden på de enkelte hospitaler.

Find links til de enkelte hospitaler på www.rm.dk/sundhed/behandling/hospitaler.

- Patientoplevelser
- Kræftpakker
- Dødelighed
- Udskrivelsesbreve

Tjek vores kvalitet

Psykiske nedture bliver værre af en kold skulder.

Hvordan vælger du at møde din kollega, når han eller hun kommer tilbage efter psykisk sygdom?

**Væk med tavshed, tvivl og
tabu om psykisk sygdom!**

Mindst en halv million danskere er lige nu ramt af en psykisk sygdom. For de fleste er det forbigående, og de kommer sig helt. For andre er der tale om mere langvarige forløb eller tilbagevendende problemer. Uanset hvad, så er de en af os.

Landskampagnen for afstigmatisering af psykisk sygdom. Se mere på www.en-af-os.dk

På flugt med ANGSTEN lige i hælene

Solen skinner over Aleppo i det nordlige Syrien. Det er en sen eftermiddag i begyndelsen af maj 2004. Den 34-årige skrædder og musiker, Jan Zara Ahmad, er på vej hjem til sine forældres hus efter et besøg hos en ven. Han er næsten hjemme – mangler kun lige at gå rundt om det sidste hjørne og op ad bakken.

Da han drejer om hjørnet, ser han bilen. Der sidder tre mænd i den. En af mændene springer ud af bilen og råber ham an.

– Hvem er du? Må vi se dine papirer?

Det går op for Jan Zara Ahmad, at mændene i bilen er civilklædte betjente. Da de beder ham om at sætte sig ind i bilen, tør han ikke gøre andet.

Jan Zara Ahmad bliver kørt til en nærtliggende politistation, hvor han har en kort samtale med endnu en civilklædt betjent.

Derefter får han bind for øjnene og bliver ført ned til bilen igen.

På besøg

Egentlig er Jan Zara Ahmad kun på besøg i Syrien. Jan Zara Ahmads familie tilhører det kurdiske mindretal i Syrien, og efter en ungdom, hvor Jan Zara Ahmad involverede sig i forskellig politisk aktivitet, er det mere trygt for ham at bo i nabolandet Libanon.

Men der er sket noget. I forbindelse med en demonstration til fordel for kurderne er Jan Zara Ahmads søster blevet dræbt.

– Jeg var nødt til at tage hjem til Syrien. Min søster skulle begraves, og min familie havde brug for mig. Jeg vidste egentlig godt, at jeg nok ville blive taget af politiet, hvis jeg tog til Syrien. Det overraskende var, at de tog mig så hurtigt. Min søster var jo lige blevet begravet, så jeg havde troet, at de ville vente lidt, forklarer Jan Zara Ahmad.

I fængsel

Der bliver ikke sagt et ord under den halvanden time lange køretur. Jan Zara Ahmad kan ikke se, hvor bilen kører hen, men han har sine bange anelser. Der går rygter om hemmelige, syriske fængsler, som man enten aldrig vender hjem fra eller i bedste fald forlader som krøbling.

Da bilen standser, bliver han ført ind i en bygning og går ad lange gange med betjentene, inden han når frem til det sted, hvor han skal tilbringe de næste mange måneder. Da bindet bliver fjernet fra hans øjne, kan han se, at han befinder sig i et lille, mørkt rum. Der er grus på gulvet og en lille luge i døren. Bag lugen er der et gitter, som lader lyset slippe ind, når lugen er åben. Det er den ikke ret tit.

Der er stille i cellen. Kun et par enkelte gange slipper der lyde ind til Jan Zara Ahmad. Det lyder som nogen, der skriger.

Jan Zara Ahmad flygtede i 2008 fra
Syrien med angsten lige i hælene.
På regionens klinik for traumatiserede
flygtninge bliver angsten sendt på flugt.

– Jeg tror, der var nogen, som fik tæsk i fængslet. Selv blev jeg slået et par gange med en knytnæve eller en stav. Men det værste var nok den måde, fangevogterne talte til mig på. De talte ned til mig. Sagde grimme ord, fortæller Jan Zara Ahmad.

En gang om dagen bliver der stukket mad ind gennem lugen i døren. Ris, kartofler, tørt brød og vand.

– Jeg blev hentet ud af cellen til afhøring 2-3 gange i løbet af de 14 måneder, jeg var der. Ellers sad jeg der bare, mens jeg mistede alt mit håb. Jeg turde slet ikke tænke på, om jeg nogensinde ville blive løsladt, fortæller Jan Zara Ahmad.

Fri igen

Dagene, ugerne og månederne går. Efter et år og to måneder bliver Jan Zara Ahmad kaldt til endnu et forhør.

Han bliver bedt om at underskrive en kontrakt, hvor han lover at stoppe al politisk aktivitet. Desuden skal han stå til rådighed for politiet, når det beder ham om det. Til gengæld vil han blive løsladt.

Jan Zara Ahmad er villig til at skrive under på, at han vil opgive sine politiske aktiviteter. Men han nægter at skrive under på den kryptiske formulering om, at han skal stå til rådighed for politiet.

Kurderne i Syrien

Forholdet mellem kurderne og den syriske stat har været præget af spænding og konflikter lige siden 1960'erne. Den syriske stat ønsker at »arabisere« kurderne, mens kurderne ønsker at bevare deres kurdiske identitet og kultur. I 2004 bragte en fodboldkamp i byen Qamishli det anspændte forhold ind i en ny fase. Uroligheder og optøjer mellem kurdiske fans og arabiske fans førte til, at de syriske myndigheder måtte gribe ind. Det kom til voldsomme sammenstød med flere dræbte og mange sårede. I løbet af de følgende dage spredte optøjerne sig til andre byer og stoppede først, da den syriske hær blev sat ind.

– Jeg sagde, at jeg ikke ville sladre om mine venner. Jeg tror, de var ligeglade – de blev bare ved med at sige, at jeg skulle skrive under på kontrakten, og det gjorde jeg så til sidst.

To dage efter bliver Jan Zara Ahmed hentet i sin celle, ført ud i en bil og kørt hen i nærheden af sine forældres hus, hvor han bliver sat af.

– Jeg gik hjem. Det var kun min mor og min far, der var hjemme i huset, og de blev meget overraskede. De havde ikke regnet med at se mig igen.

Sorrig og glæde

I månederne efter løsladelsen har Jan Zara Ahmad det dårligt. Venner og familie kommer på besøg, men Jan Zara Ahmad har kun lyst til at være alene.

– Jeg sov dårligt og var meget nervøs. Jeg blev irriteret, når folk kom for at besøge mig. Jeg ville være i fred. Men efter nogle måneder besluttede jeg mig for at komme videre i mit liv, fortæller han.

Jan Zara Ahmad genoptager kontakten til en pige, han har lært at kende i Libanon, og i 2006 bliver de gift. Kort efter dør Jan Zara Ahmads far.

Parret bliver boende hos Jan Zara Ahmads mor, for pengene er små, men de skaber sig en hverdag og får en søn.

Skæbnesvangert nytår

Samtidig spidser situationen for det kurdiske mindretal i Syrien til. Kurderne er underlagt særregler om, hvor de må bo. Kurdiske politiske partier er forbudte og bliver anset for statsundergravende. Det er forbudt at tale kurdisk i skolerne og på arbejdspladserne. Landsbyer, der har kurdiske navne, bliver døbt om, og markeringen af kurdiske begivenheder, for eksempel det kurdiske nytår, Nowruz, den 21. marts, er ikke længere velset. Personer, der deltager i kurdiske sang- eller dansegrupper, bliver anholdt for at udtrykke kurdisk kultur.

– I forbindelse med det kurdiske nytår i 2008 var vi en lille gruppe, som havde fået nok. Vi besluttede os for at holde en lille nytårsfest med sang og musik i en skov. Vi nåede at spille, synge og danse lidt, før nogen kom og advarede os om, at politiet var på vej for at stoppe festen og anholde os, fortæller Jan Zara Ahmed, der nåede at stikke af.

– En af mine venner, en af dem, jeg spillede musik med, blev anholdt af politiet den dag. Jeg ved ikke, hvor han er nu, fortæller Jan Zara Ahmed.

FAKTA

Syrien

Syrien dækker et areal på cirka fire gange Danmarks størrelse og har omkring 22 mio. indbyggere.

Landet grænser op til Libanon, Israel, Irak, Jordan og Tyrkiet.

Omkring 90,3 % af den syriske befolkning er etniske arabere, mens de resterende 9,7 % bl.a. er kurdere og armenere.

Syrien anerkender officielt ikke andre etniske grupper end den arabiske.

Selv søgte han tilflugt hos et familiemedlem i en mindre landsby.

– Jeg tænkte, at hvis jeg holdt mig skjult i et par måneder, så ville der nok komme ro på situationen. Men politiet blev ved med at opsøge min kone og min mor for at spørge, hvor jeg var. Derfor besluttede jeg mig for, at det var på tide at flygte ud af landet. Ellers ville det gå galt.

Med angsten i hælene

Den 20. august 2008 ankommer Jan Zara Ahmad til Sandholmløjren. Forud er gået en flugt til fods, med bil og lastbil op gennem Europa. Rejsen, der er arrangeret af en menneskesmugler, er aldeles uden komfort, men til gengæld koster den 8.000 amerikanske dollars.

Jan Zara Ahmad får asyl og opholdstilladelse i Danmark, og et års tid efter bliver han familiesammenført med sin kone og deres lille søn.

Parret flytter til en mindre østjysk by og får endnu en søn og en lille datter.

Lykken burde være lige om hjørnet, men sådan er det ikke.

– Det går skævt herhjemme, fortæller Jan Zara Ahmad og kaster et blik rundt i den lyse og farverigt indrettede stue.

– Jeg er hele tiden sur og kommer op at skændes med min kone. Jeg glemmer ting og aftaler og får ondt i ryggen. Når jeg ser en politimand eller en stor, offentlig bygning, bliver jeg bange. Og da jeg får svært ved at passe min sprogskole, bliver jeg indkaldt til en samtale hos kommunen. Sagsbehandleren beder mig om at gå til lægen og fortælle, hvordan jeg har det.

Lys forude

Lægen henviser Jan Zara Ahmad til behandling for Post Traumatisk Stress Syndrom på Region Midtjyllands klinik for PTSD og Transkulturel Psykiatri.

I tre måneder møder Jan Zara Ahmad op på klinikken en gang om ugen for at tale med en psykolog.

– Han har forklaret mig, hvorfor jeg er bange, og givet mig råd om, hvad jeg skal gøre, når jeg bliver bange. Når jeg ser en politibetjent, så skal jeg minde mig selv om, at jeg ikke er i Syrien, men i Danmark, hvor jeg er i sikkerhed. Det er svært, for i hovedet kan jeg sagtens forstå det, men jeg bliver alligevel bange. Jeg tror, at politibetjenten vil anholde mig, hvis jeg går forbi ham, så jeg skifter som regel retning, hvis jeg ser en betjent. Jeg har det på samme måde med offentlige bygninger. Skolen, kommunekontoret – alt, hvad der ser officielt og regeringsagtigt ud. Det gør mig bange. Psykologen siger, at jeg kan lære at leve med det, men at jeg aldrig kommer over det, fortæller Jan Zara Ahmad.

Vilje til at leve

Til gengæld går det bedre derhjemme. Skænderierne er ikke værre end i andre ægteskaber, og samtidig er Jan Zara Ahmad blevet bedre til at koncentrere sig i skolen.

– Jeg har lige bestået min anden modultest i dansk, fortæller han stolt.

Fremtiden byder på mere danskundervisning, og så håber Jan Zara Ahmad, at han kan genoptage sin interesse for musik – gerne sammen med andre.

– Måske kan jeg finde arbejde eller praktik inden for noget, der har med musik at gøre. Og ellers må jeg gøre brug af min uddannelse som skrædder, siger han.

Jan Zara Ahmad er godt klar over, at tingene ikke kommer af sig selv. Det gør de heller ikke, når man opsøger en psykolog for at få styr på tankerne efter en række traumatiske oplevelser.

– Psykologen har været en kæmpe hjælp, men man skal også have en stor vilje selv. Mit liv var slut, da jeg kom i behandling, men nu har jeg det bedre. Jeg ved det, for jeg udfyldte et skema om, hvordan jeg havde det, da jeg begyndte i behandlingen hos psykologen. Nu, hvor jeg er blevet udskrevet, har jeg udfyldt skemaet igen, og jeg kan se, at jeg har det meget bedre. Men jeg kan også mærke det. ○

Jan Zara Ahmad har skiftet navn efter flugten fra Syrien, da han frygter repressalier mod sin familie, som fortsat bor i landet.

Min ADHD er et personlighedstræk og en irritation. For andre er det et handicap. Det er vigtigt, at folk forstår forskellen og ikke putter alle ADHD'ere i samme kasse.

Anders Stjernholm, komiker

Pårørende inddrages i socialområdet

Region Midtjyllands nye sociale strategi skal målrette udviklingen af socialområdet de kommende år. Et af de centrale omdrejningspunkter i strategien er et fornyet fokus på samarbejdet med borgere, pårørende og frivillige. Region Midtjylland vil derfor indbyde de pårørende til et mere aktivt samarbejde og en styrket dialog gennem et bruger- eller pårørenderåd i hver af regionens ni sociale specialområder. Samarbejdet med kommunerne, der har myndighedsopgaven på socialområdet, er et andet stort omdrejningspunkt i Social Strategi. Regionen vil sammen med kommunerne finde nye veje til at løse kerneopgaver og fælles udfordringer gennem partnerskaber.

Mænd skjuler psykisk sygdom

Mere end hver tredje mand, der har eller har haft en psykisk sygdom, fortalte først omgivelserne om det, da de ikke længere var i stand til at få en hverdag til at hænge sammen, viser en ny undersøgelse. Mere end seks ud af ti af mændene skjulte deres psykiske problemer for omgivelserne, fordi de var bange for at blive opfattet og behandlet anderledes, mens mere end otte ud af ti var bange for at blive opfattet som svage. Det viser et rundspørge blandt 240 mænd, der har eller har haft en psykisk sygdom. Rundspørgen er foretaget for EN AF OS-kampagnen.

Første specialmiljø til ældre med autisme

Den 9. oktober tog regionsrådsformand Bent Hansen første spadestik til fire seniorboliger med tilhørende fællesfaciliteter til ældre borgere med autisme i Hinnerup. Boligerne bliver en del af Seniorprojekt Hinnerup Kollegiet, der hører til Specialområde Autismen. Byggeriet bliver Danmarks første specialmiljø til ældre med autisme.

1022
døgnpladser og
775
dagpladser

gør Region Midtjylland til en af de største enkeltstående leverandører af tilbud på det specialiserede socialområde på landsplan.

Konferencer og møder i Danmarks skønneste natur Forestil dig at holde mødet lige her!

Man kan sige meget om Niels Bugges Kro & Hotel, men noget stort conferencecenter - det er vi altså ikke. Til gengæld er vi et spændende alternativ med vel nok Danmarks bedst beliggende mødelokaler. Her har I muligheden for at holde jeres conference, ledelsesmøde eller gruppemøde i fred og ro - midt i Dollerup Bakker.

Pavillonen ved kroen - med udsigt over Hald Sø - er det perfekte sted for konferencen eller produktpræsentationen. I spiser i de hyggelige lokaler på Niels Bugges Kro, kun 2 min. gang fra pavillonen. Kroen er kendt vidt omkring for kulinariske oplevelser i særklasse. Der er mulighed for at leje alt teknisk udstyr, og I er velkomne til at medbringe eget udstyr. Der er internetadgang, flipover og overhead i lokalet.

Konferencepakke:

Frugt - formiddagskaffe med morgenkager - frokostbuffet eller Lunch tallerken - eftermiddagskaffe med f.eks. hjemmebagt kage - 3 retters aftenmenu i restauranten. Pris pr. person ved min. 10 personer/mødelokale 10 personer. KUN 650,- Excl. drikkevarer.

Tillæg for morgenmad: hjemmebagt brød, smør, ost, rullepølse og marmelade; 75,- pr. person.

Ønsker I overnatning?

Så glæd jer til en god nats søvn på et af landets mest unikke hoteller: Niels Bugges Hotel. Læs meget mere på www.nielsbuggeskro.dk

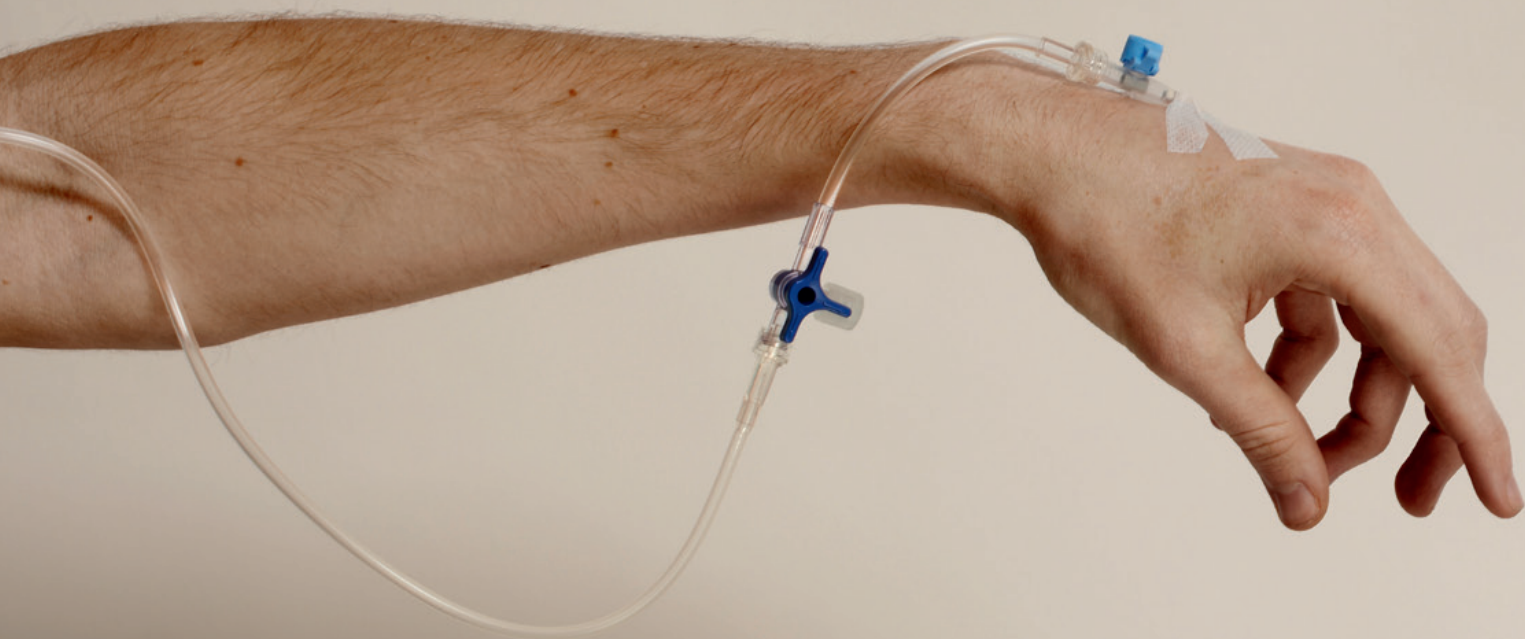
NIELS BUGGE

KRO · HOTEL · ANNEKS

Ravnsbjergvej 69 · Dollerup · 8800 Viborg · Tlf. 8663 8011 · www.nielsbuggeskro.dk

SAMMEN

om hospitalsbyggeri

Fremtidens sygehuse skal være patienternes sygehuse. Derfor bliver patienter og pårørende taget med på råd, når Region Midtjylland bygger nyt og bygger om. Hospitalsbyggeri handler langt fra kun om mursten og mørtel, men i høj grad om funktionelle, tryghedsskabende, helende omgivelser.

HER BYGGER VI

Region Midtjylland
om-, ud- og nybygger
sygehuse over hele regionen
for i alt 14 mia. kroner
i de kommende år.

Det Nye hospital i Vestjylland

Hvad: Det nye hospital i Vestjylland (DNV-Gødstrup) samler fem eksisterende hospitaler (inkl. psykiatrien), nemlig Herning, Holstebro, Ringkøbing, Lemvig og Tarm, i ét hospital.

Hvor meget: Der skal bygges cirka 135.000 m² på en bar mark i Gødstrup.

Hvornår: Byggeriet bliver taget i brug i 2017-2020.

Pris: 3,5 mia. kr. (inkl. psykiatrien).

Regionshospitalet Viborg

Hvad: Hospitalet ud- og ombygges med nyt akutcenter, nyt Patologisk Institut, et fornyet center for rygmarskade, nyt p-hus samt omfattende ombygning af det eksisterende hospital.

Hvor meget: Der skal nybygges godt 29.000 m² og ombygges godt 30.000 m² i det eksisterende hospital.

Hvornår: Ud- og ombygningen er afsluttet ultimo 2018.

Pris: 1,15 mia. kr.

Regionshospitalet Randers

Hvad: Der bygges en ny akutmodtagelse, som samler de nuværende akut- og støttefunktioner ét sted. Derudover udvider hospitalet afsnittene for kikkertundersøgelser og dagkirurgi.

Hvor meget: Der skal bygges 10.000 m².

Hvornår: Nybyggeriet tages i brug fra 2014-2016.

Pris: 302 mio. kr.

Det Nye Universitets-hospital i Aarhus

Hvad: Det Nye Universitetshospital i Skejby (DNU) samler fem aarhusianske hospitaler, nemlig Tage Hansens Gade (Amtssygehuset), Marselisborg, Nørrebrogade (Kommunehospitalet), Psykiatrisk Hospital i Risskov og Skejby, i et hospital.

Hvor meget: Der skal bygges ca. 216.000 m². Når nybyggeriet kombineres med de eksisterende 157.000 m², bliver DNU til Danmarks største hospital med ét samlet bygningsareal på cirka 375.000 m².

Hvornår: Nybyggeriet bliver taget i brug i 2018-2020.

Pris: 6,35 mia. kr.

Regionshospitalet Horsens

Hvad: Hospitalet skal udvides, og store dele af eksisterende bygninger skal moderniseres.

Hvor meget: Der skal nybygges 13.000 m². Hovedparten af de eksisterende 46.000 m² skal moderniseres og bygges om.

Hvornår: Ny- og ombygningerne forventes afsluttet cirka 2020.

Pris: 800 mio. kr.

PATIENTEN

er med som

Fremtidens brugere af regionens nye hospitaler bliver løbende taget med på råd, så hospitalerne bliver tilpasset patienternes behov.

Handicapvenlige håndtag på badeværelset, personlige billeder på sengestuen og fuglefløjt i højttalerne.

Brugerpanelerne ved Det Nye Universitetshospital i Skejby og Det Nye Hospital i Vest har været vidt omkring.

De nye hospitaler i Gødstrup og Skejby skal være patienternes hospitaler, så derfor bliver fremtidens brugere og nutidens erfarne patienter i vid udstrækning inviteret med på råd.

Vil klare sig selv

En af dem er Birgit Hagen, medlem af Region Midtjyllands Sundhedsbruger-råd og aktiv i Gigtforeningen.

– Jeg har været involveret i begge byggerier lige fra starten, og det ser ud til, at mange vores idéer bliver fulgt. For eksempel har vi været med

til at bestemme, hvordan badeværelserne på de nye hospitaler skal indrettes. Her har jeg slået til lyd for, at samtlige badeværelser skal være handicapegnede, så man ikke skal bøvl med at finde ud af, hvor man placerer sådan en som mig, siger Birgit Hagen, der er kørestolsbruger.

– Det betyder rigtig meget for ens selvspekt, at man er selvhjulpen, når det kommer til toiletbesøg, fortæller hun.

Barnebarn med på stuen

Birgit Hagen er også involveret i kunstrådet, der blandt andet skal tage stilling til, hvordan sengestuerne på de nye hospitaler skal udmykkes.

– Her har vi for eksempel foreslået, at den tv-skærm, der alligevel skal være på stuen, skal være af en type, der kan vise noget, man selv

FAKTA

Brugere tages med på råd

Fremtidige brugere er involveret i hospitalsbyggerierne i både Gødstrup og Skejby.

Brugerne inviteres typisk til møder om bestemte emner gennem dagspressen og på byggeriernes hjemmesider.

Alle er velkomne til møderne, og det koster ikke noget at være med.

Du kan læse mere på henholdsvis www.dnv.rm.dk (byggeriet i Gødstrup) og www.dnu.rm.dk (byggeriet i Skejby).

SJAKBAJS

har valgt. Det kan være et smukt landskab med fuglefløjt eller måske et personligt billede, der betyder noget for patienten. Jeg har engang været indlagt på en stue, hvor jeg lå og gloede lige ind i et maleri, som jeg absolut ikke brød mig om. Der havde det været dejligt, hvis jeg kunne ligge og kigge på mit barnebarn i stedet for, mener Birgit Hagen.

Aha-oplevelser

Brugerinddragelsen i forbindelse med nybyggerierne har været en øjenåbner for de involverede sundhedsfaglige personer både i øst og i vest.

Sygeplejefaglig direktør Ida Götke fra Hospitalsenheden Vest fortæller, at hun har fået flere aha-oplevelser i forløbet.

– Et godt eksempel er den måde, badeværelserne er kommet til at

se ud. Vi er gået fra, at de ikke kunne blive store og flotte nok til, at de er betydeligt mindre, så patienten har mulighed for at klare sig selv ved hjælp af håndtag på væggene. Og det kræver jo, at der ikke er langt fra den ene væg til den anden. Ud fra et æstetisk synspunkt er badeværelserne grimme, men funktionelt er de helt rigtige. Indretningen betyder nemlig, at flere patienter kan klare et toiletbesøg selv, og det er da af stor værdi, at man kan klare noget af det mest intime selv, siger Ida Götke.

På patientens præmisser

Den sygeplejefaglige direktør er begejstret over de mange idéer og input, borgere og brugere er kommet med. Faktisk så begejstret, at hun

gerne ser endnu flere – og endnu vildere – idéer.

– Jeg synes, vores borgere og patienter er utroligt tålmodige og imødekommende og gør en stor indsats for at tilpasse sig hospitalets rammer og regler. Med de nye byggerier vil vi gerne fremme det modsatte – at hospitalet skal tilpasse sig patientens behov. Derfor må borgerne og patienterne i brugerpanelerne for min skyld gerne være endnu mere spidse på at stille krav til os. Det giver os mulighed for at gentænke tingene, og det er jo det, det hele handler om, siger hun. ●

Pænt byggeri er godt for helbredet

Udseende og omgivelser betyder noget for patienter og pårørende. Lys, kunst og grønne områder bliver derfor tænkt ind i byggerierne i både Skejby og Gødstrup.

Tekst:
Marianne Gregersen
Foto: Nicky Bonne

Knivskarpe kirurger, som ved præcis, hvor snittet skal lægges, og professionelt plejepersonale er ikke det eneste, der tæller, når syge patienter skal gøres raske.

Indretningen og udseendet af et hospital og dets indre har stor betydning. Både patienter, pårørende og personale bliver påvirket af omgivelserne. Derfor bliver lys, kunst, musik og grønne omgivelser – sammenfattet i begrebet helbredende arkitektur – tænkt ind i Region Midtjyllands nybyggerier både i Gødstrup og Skejby.

Lægefaglig direktør Claus Thomsen på Aarhus Universitetshospital har gennem flere år interesseret sig for »evidensbaseret design«. Det vil sige videnskabeligt baseret viden om arkitekturs betydning for patienter og pårørende på et hospital.

– Flere undersøgelser viser, at reduktion af støj, udsigt til natur, kunst og rigtig belysning virker tryghedsskabende, fortæller den lægefaglige direktør, der særligt har været involveret i indretningen af Det Nye Universitetshospital i Skejby.

Indbygget privatliv

Men evidensbaseret design har smittet af på flere af de valg, der er truffet om indretningen af de kommende sygehuse i både Skejby og Gødstrup.

For eksempel bliver begge hospitaler indrettet med enestuer til alle indlagte patienter.

– Det fylder lidt mere og er lidt dyrere, men vi tror på, at det vil give besparelser på længere sigt, fordi patienterne bliver mindre syge og hurtigere raske. Mindre syge, fordi smitterisikoen mindskes, og hurtigere raske, fordi de får mere ro og kan

have deres pårørende hos sig, siger Claus Thomsen.

Enestuer giver også den fordel, at patienterne slipper for at blive transporteret rundt på hospitalet til undersøgelser og genoptræning. I stedet kommer læger, fysioterapeuter og ergoterapeuter ind på patientens stue. Dermed sparer hospitalet transporttid.

Værelser med udsigt

Et andet valg handler om selve byggeriet, hvor der på begge hospitaler bliver lagt vægt på udsigt ud over landskabet og masser af dagslys på alle patientstuer. Og vinduespartierne bliver designet sådan, at selv sengeliggende får glæde af udsynet.

– Det er bevist, at dagslys har stor betydning for både patienter og personale. For personalets vedkommende betyder lyset, at de bliver

mindre trætte og derfor laver færre fejl. For patienterne betyder det, at de hurtigere får en normal døgnrytme, og det fremmer helingen. Igen er det noget, der gør byggerierne dyrere, men også her regner vi med, det kan betale sig, fordi det giver så stor en gevinst for patienternes helbredelse, siger Claus Thomsen.

Grønt er sundt

Frisk luft sætter også skub i helbredelsen. Derfor bliver der på begge hospitaler anlagt grønne, rekreative områder, som både patienter og pårørende kan bruge.

– Det grønne har en helbredende effekt. Det virker beroligende og afstressende, også på pårørende, at kunne sidde i ro og mag og betragte naturen, siger Claus Thomsen.

Snup en kunstnerisk gåtur

På det nye Det Nye Universitetshospital i Skejby bliver der ikke kun tænkt i kunst inden døre.

Fremtidens patienter og pårørende skal også kunne opleve kunst uden for hospitalets mure.

Der bliver derfor anlagt et udendørs stisystem med såkaldte »artspots« – kunstpletter – omkring hele hospitalet.

Kunstpletterne – eller værkerne – langs stien kan enten tjene til refleksion, afstresning eller fysisk træning.

FAKTA

Helbredende arkitektur

Lys, farver, kunst, musik og grønne omgivelser har både betydning for patientens behandling, den patientoplevede kvalitet og medarbejdertilfredsheden.

Når man arbejder med helbredende arkitektur, tager man højde for lys, udsigt, støjrreduktion, farver, kunst, musik og grønne områder.

Lidt fakta om

Danmarks største hospitals-

BYGGERI

Det Nye Universitetshospital i Skejby bliver en hel hospitalsby. Derfor skal der rejses syv eller otte signalregulerede kryds og etableres 4.500 p-pladser.

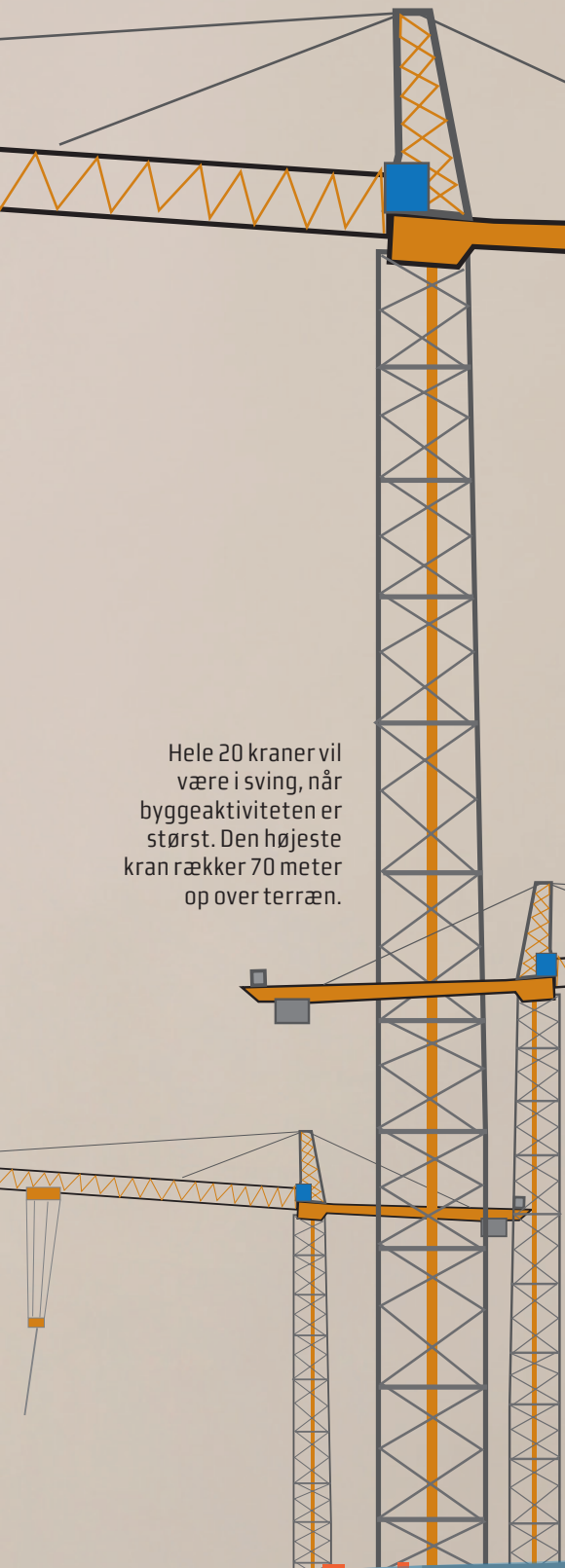
Gravemaskinerne har flyttet 800.000 kubikmeter jord rundt på grunden, inden byggeriet kunne gå i gang. Det svarer til den mængde jord, der kan ligge på en 112 meter høj fodboldbane!

Når byggeaktiviteten er på sit højeste, vil der være 1.200 bygningsarbejdere i sving på byggepladsen. Og når byggeriet er færdigt, har cirka 10.000 forskellige håndværkere deltaget i byggeriet i Danmarks største hospital. Der bliver noget at fortælle børnebørnene...

Alle håndværkere skal gennemgå et sikkerhedskursus, før de kan få udleveret et personligt adgangskort til byggepladsen. Hvis de bryder sikkerhedsreglerne – for eksempel ved at arbejde uden hjelm eller sikkerhedssko – får de »et klip i kortet«. Tre klip i kortet medfører en bortvisning fra byggepladsen.

Byggepladsen er omkranset af 1,5 kilometer hegn, så det kun er håndværkere og andre med et relevant ærinde på pladsen, der kan komme ind.

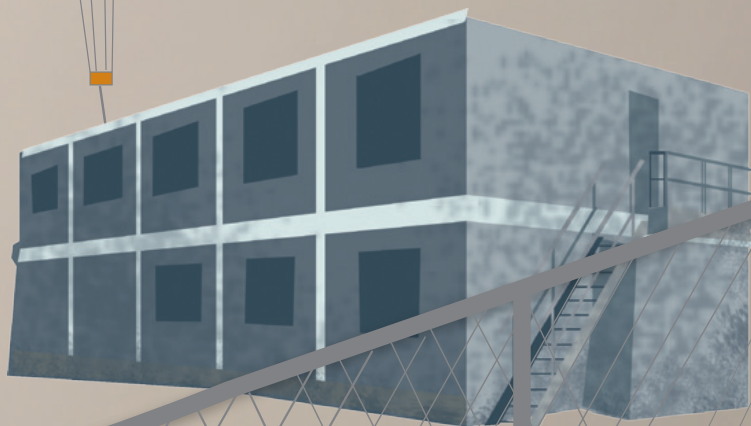
Hele 20 kraner vil være i sving, når byggeaktiviteten er størst. Den højeste kran rækker 70 meter op over terræn.

Aarhus Universitetshospital i Skejby fylder med sine 157.000 m² allerede nu godt i landskabet. Med nybyggeriet bliver der tilføjet cirka 216.000 m², så det samlede hospitalsareal kommer op på cirka 375.000 m².

Der bliver bygget 3.000-4.000 m² hospital om måneden.

Byggeriet bliver koordineret fra en 4.000 m² stor skurby med reception, kontorer, møderum, omklædning, infocenter, bad og toilet.

Den butsnudede frø boede på byggepladsen, før håndværkerne rykkede ind. Frøen er fredet, så der er anlagt to faunapassager til et grønt, rekreativt område vest for byggepladsen, så frøen fortsat kan hoppe rundt og nyde livet.

Ulige børn leger bedst

Administrerende
direktør i Miralix
i Hedensted,
Preben Kirkeby, og
eksportingenør Line
Marie Bjerre fandt
sammen i et tæt
samarbejde til glæde
for begge parter.

FAKTA

Kontaktmæglerordningen er gennemført ad to omgange over de seneste fem år og har haft et samlet budget på knap 16 millioner kroner. Heraf har Region Midtjylland bidraget med knap 8 millioner kroner, mens 4,5 millioner kroner er kommet fra de involverede kommuner og resten fra EU.

Hun ville oprindeligt være pilot. Men drømmen blev skiftet ud med en anden om at arbejde som eksportingenør i Toulouse for Airbus. Og eksportingenør, ja det blev Line Marie Bjerre fra Aarhus, men hun kom til gengæld ikke længere sydpå end Hedensted, da hun var færdig med sin uddannelse. Her mødte hun sin mavefornemmelse.

– Det føltes bare helt rigtigt. Menneskene og udfordringerne, siger Line Marie Bjerre, der havde en aftale om et job i Miralix med sig hjem, da hun gik fra den første samtale.

Han er oprindeligt uddannet radio-mekaniker. Et par uddannelser og et firma senere er Preben Kirkeby administrerende direktør i Miralix i Hedensted, der blandt andet udvikler software, som kan erstatte telefonomstillingsanlæg. Firmaets 25 ansatte består primært af

mænd med uddannelser som data-teknikere, it-supportere, ingeniører og elektrikere. Preben Kirkeby havde aldrig hørt om noget så eksotisk som en eksportingenør, før han blev kontaktet af en medarbejder i Horsens Kommune.

– Jeg kalder ham min »pusher«, for han skubbede til mig og foreslog, at vi skulle prøve noget nyt. Det var ham, der viste mig Lines cv, og da vi havde et behov for at blive bedre til branding og telemarketing, så prøvede vi det, siger Preben Kirkeby.

På prøve

Et umage par fandt sammen, og det er netop hele ideen bag kontaktmæglerordningen, som Region Midtjylland i samarbejde med en række kommuner indførte for fem år siden. Formålet med ordningen er at matche højtuddannede

” ...selvfølgelig tænkte jeg på, om dette nu også kunne betale sig.

” Altså de er jo nogle nørder. De sidder der med deres computere og arbejder med ting, jeg ikke forstår.

► og akademikere – såkaldte videnpiloter – med små og mellemstore virksomheder. Undersøgelser viser nemlig, at ansættelsen af en højtuddannet medarbejder generelt efterfølges af øget aktivitet i virksomheden og dermed yderligere ansættelser. Hver akademiker »skaber« således job til i gennemsnit 1,2 nyansat – faglært eller ufaglært.

Line Marie Bjerres uddannelse som eksportingeniør gør hende i stand til at anskue virksomhedsprocesser fra en anden vinkel. Uddannelsen indeholder både det tekniske aspekt og det kommercielle. Hun opsummerer kort, at hun ved noget om rigtig mange ting.

Det første år var Line Marie Bjerre ansat med kommunalt løntilskud. Det betalte ikke hele hendes løn, og Preben Kirkeby indrømmer da også, at han først skulle overveje, om hans del af lønudgiften var givet godt ud.

– Vi er en virksomhed, der har vækstet siden starten med fire mand i 1996, så selvfølgelig tænkte jeg på, om dette nu også kunne betale sig. Men det kunne det, og da der var gået et år, var jeg slet ikke i tvivl om, at vi gerne ville beholde Line, siger han.

Nørder

Nu er hun ansat som projektkoordinator. Line Marie Bjerre står for at strukturere firmaets installationsprojekter. Hun har en analytisk tilgang til projekterne og er i stand til at vurdere, hvordan det er gået. Desuden er det hendes opgave, at kommunikationen til kunderne glider smertefrit, at forventningerne bliver afstemt med virkeligheden og at booke teknikere på det rigtige tidspunkt, så der ikke er tidsspilde. Hun har nu været ansat i Miralix i fire år.

Selvom Line Marie Bjerre har en helt anden uddannelsesmæssig bag-

grund end langt de fleste af hendes kolleger i Miralix, så har hun ikke oplevet det helt store kultursammenstød.

– Altså de er jo nogle nørder. De sidder der med deres computere og arbejder med ting, jeg ikke forstår, men når vi mødes i frokostpausen, så er de ganske almindelige familiefædre med fritid og interesser som alle andre. Så jeg synes bare, at det har været spændende at møde dem, og jeg håber da, at de synes det samme, siger hun.

Preben Kirkeby er også glad for, at han havde modet til at ansætte en akademiker som Line. Det har åbnet nye muligheder for firmaet, og han overvejer derfor, om der skal ansættes flere af Lines slags.

– Det giver et frisk pust til virksomheden, som jeg kun kan anbefale andre at prøve, siger han. ►

Når hjerne og hjerte mødes midt i det hele

I psykiatrien i Region Midtjylland har vi både hjerne og hjerte med i vores arbejde. Vi tilbyder yngre læger spændende opgaver, jobindhold og et speciale, der tester deres intellektuelle formåen og udfordrer deres faglighed. Hver dag.

Vil du have en hverdag, hvor skarpe hjerner og varme hjerter skaber tryghed og lindring for psykiatriske patienter?

Se alle ledige job på midtjob.dk.
Du kan også møde psykiatrien i Region Midtjylland på facebook her:

Tæt på en **ULYKKE!**

Uheldet var ude en torsdag formiddag i september 2013 på Bankagervej i Horsens. En bus forulykkede og væltede om på siden, hvorefter ni biler kørte ind i bussen og hinanden.

Ulykken kostede to personer livet, og 20 mennesker blev stærkt kvæstede bragt til Regionshospitalet Horsens. Heldigvis var der kun tale om en øvelse, så både »døde« og »kvæstede« kom til sig selv efter øvelsen.

Region Midtjylland holder jævnligt øvelser i større eller mindre skala for at sikre, at alle er på deres pladser og ved, hvad de skal, hvis en større ulykke eller katastrofe rammer regionen.

Øvelsen i Horsens var en såkaldt fuldskalaøvelse, hvor både politi, brandvæsen, præhospital (ambulanceberedskabet), akutmodtagelsen på Regionshospitalet Horsens, regionens vagtcentral (AMK/ Vagtcentralen) og en stor gruppe figuranter var involveret.

Øvelsen er siden evalueret, og konklusionen var klar: Patienterne fik den rigtige behandling, og personalet arbejdede godt sammen.

Ingen af de medvirkende kom noget til under øvelsen.

Barnets sindslidelse er hele familiens sygdom

Tekst: Marianne Brink
Foto: Nicky Bonne

Ivan Hundebøl og Lisbeth Johnsen følte sig mutters alene, da deres datter fik en depression. Heldigvis var der hjælp at hente blandt ligesindede forældre og erfarne fagpersoner i et nyt netværk under en af Region Midtjyllands institutioner.

”

Jeg synes ikke, at der er så meget vi kunne have gjort anderledes i forhold til Nete. På den måde beskæftiger vi os ikke så meget med skyld, men jeg har dårlig samvittighed overfor vores næstyingste. Hun kom i klemme, siger Ivan Hundebøl. ▶

► Der stod 1. december med juleklip og juleglæde for de fleste i kalenderen, men for 16-årige Nete blev det i stedet dagen, hvor hun fortalte en lærer på sin efterskole, at hun bare havde det så dårligt. Midt i julepyntningen fik hun sat ord på de tanker og følelser, hun længe havde gået rundt med.

Hjemme hos Netes forældre, Ivan Hundebøl og Lisbeth Johnsen i Hasselager, kom opringningen fra efterskolen som et chok. De var godt klar over, at Nete altid har haft det svært med at gå i skole. At hun var stille og indadvendt, og at hun holdt sig til ganske få venner. Nete havde altid følt sig forkert og anderledes i folkeskolen, men på efterskolen var alting gået så godt.

– Vi troede, at hun havde fundet sig godt til rette, for hun var næsten ikke hjemme på besøg de første tre måneder, husker Lisbeth Johnsen.

Det er nu tre år siden, familiens læge konstaterede, at Nete havde en depression. En psykiater har senere diagnosticeret hende med ADD – en psykiatrisk lidelse med opmærksomhedsforstyrrelser, men uden den ydre hyperaktivitet, som kendes fra eksempelvis ADHD.

I dag er Nete 19 år og har ved hjælp af sit gode intellekt og en god portion stædighed formået komme igennem til 3.g, hvor studentereksamen venter forude. Men mens Nete har haft stor hjælp af en studievejleder på gymnasiet, støtte fra efterskolens lærere og glæde af at komme i Cafe Husrum – et samtalested for unge – så føler hendes forældre, at de og resten af familien blev ladt i stikken.

Lettelse og rådvildhed

Fornemmelsen af at noget var galt, har altid luret under overfladen hos Ivan Hundebøl og Lisbeth Johnsen. Nete var ikke som familiens andre børn. Med alderen blev hun mere og mere indadvendt og kunne ikke overskue at tage initiativer. Hvor mennesker med den mere kendte ADHD-diagnose er meget udadvendte i deres frustrationer og reaktioner, reagerer folk med ADD introvert. De ses som dagdrømmere, bliver stille, laver ingen uro i klassen, men melder sig ud af sociale sammenhænge. Ofte er det piger, der får denne diagnose, og i visse tilfælde ser man, at de reagerer ved at skade sig selv.

– Vi har fået forklaret, at det udadvendte H for hyperaktiv, der findes i ADHD-diagnosen, bare sidder inde i hjernen på en ADD-patient. Det betyder, at alle reaktionerne sker inde i hovedet, og Nete fortæller da også, at hun har det som om, hun konstant har fire tanker på samme tid, siger Lisbeth Johnsen.

Selvom det aldrig er rart at få at vide, at ens barn har en diagnose, så oplevede Ivan Hundebøl det som en stor lettelse at finde ud af, hvad der var galt.

– Nu vidste vi lige pludselig hvorfor. Mange ting faldt på plads, og det handlede jo ikke om, at hun var doven, eller at vi skulle gøre noget anderledes, siger han.

Ivan Hundebøl og Lisbeth Johnsen har fire børn, hvoraf Nete er den yngste. Da Nete blev ramt af depression, boede hendes to år ældre søster stadig hjemme, men Netes problemer kom til at fylde så meget i familiens hverdag, at søsteren til sidst med hjælp fra gymnasiets studievejleder måtte opsøge en psykolog, og derefter fik hjælp til at flytte hjemmefra.

– Jeg synes ikke, at der er så meget vi kunne have gjort anderledes i forhold til Nete. På den måde beskæftiger vi os ikke så meget med skyld, men jeg har dårlig samvittighed overfor vores næsttysngste. Hun kom i klemme, siger Ivan Hundebøl.

Mødt med tavshed

Parret beskriver de seneste tre år som en periode, hvor de bare forsøgte at holde fast og hænge på. Om søvnløse nætter, hvor bekymringerne tager overhånd, og om de mange ture til efterskolen, når Nete ringede og skulle hentes, fordi hun havde det dårligt.

– Jeg er glad for, at Ivan og jeg har så langt et ægteskab bag os, og at vi er så trygge ved hinanden. Ellers er jeg ikke sikker på, at vi kunne holde sammen på det hele, siger Lisbeth Johnsen.

Ægteparret har følt sig meget alene. Det er svært at skulle være dem, der koordinerer mellem læge, skole, kommune, psykolog, psykiater – samtidig med at man som forældre er følelsesmæssigt dybt involveret. At være på 24 timer i døgnet uden at have den nødvendige viden og opbakning.

Lisbeth Johnsen har haft flere symptomer på stress. Ægteparret har aldrig oplevet psykisk lidelse tæt på, og når de fortalte venner og familie om Netes depression, så reagerede de med tavshed.

– De har bakket op om os, men de ved ikke, hvad de skal sige. De ved jo heller ikke, hvad man gør, så vi har manglet nogen at snakke med. Når jeg kommer i sådan en situation, så vil jeg gerne tale med ligesindede, siger Lisbeth Johnsen.

Ligesindede fandt ægteparret i SiF-netværket, da en kommunal sagsbehandler gjorde dem opmærksom på tilbuddet. SiF står for »Sårbare i Familien«, og netværket hører under Holmstrupgård – en af Region Midtjyllands psykiatriske institutioner for unge.

Man kan sige alt, for de andre ved, hvad du taler om. Her bliver der taget hånd om hele familien, og det er jo en stor mangel, at det ikke sker andre steder i systemet.

FAKTA

Sifer et gratis tilbud til forældre til sårbare børn og unge i hele Region Midtjylland.

Sif-netværket er startet ved Holmstrupgaard i Brabrand, men der arbejdes på at lave et lignende tilbud i Herning.

Sif-Netværk tilbyder strukturerede netværksmøder, telefonrådgivning, hotline, netforum, vejledning, oplæg og undervisning, sociale arrangementer og igangsættelse af selvhjælpsgrupper.

Der har eksisteret Sif-netværksgrupper siden efteråret 2012. Den næste gruppe forventes at starte i marts 2013.

Grupperne mødes hver 14. dag. Efter et forløb på ti gange har gruppen mulighed for at fortsætte på egen hånd.

Det kræver ingen henvisning at deltage i en netværksgruppe, og barnet behøver ikke at have en diagnose eller være på en institution.

Læs mere om Sif-Netværk på www.holmstrupgaard.rm.dk

Her har man nu gennemført to forløb for forældre til sårbare børn og unge mellem 10-25 år. Børnene er ikke beboere på institutionen, og de har heller ikke nødvendigvis en psykiatrisk diagnose. Men gennem netværket får forældre til sårbare unge mulighed for at møde ligesindede forældre og gøre brug af specialisterne på institutionen. Ivan Hundebøl og Lisbeth Jonsen fandt derfor både lydhørhed, opbakning, viden og forståelse i netværket.

– I starten snakkede vi selvfølgelig mest om vores børn, men nu snakker vi også om parforhold og alle de andre problemstillinger, der følger med i denne situation. Og det er bare sådan en stor lettelse at komme der. Vi sidder sammen med mennesker, der kender det så godt. De forstår det hele, siger Lisbeth Johnsen.

Inddrag hele familien

Gruppen har blandt andet hjulpet parret til at have mere fokus på ægteskabet. Lisbeth Johnsen fortæller, at hun og Ivan er blevet gode til at tage en pause fra det hele og gå op i skoven med en øl. I en periode, hvor Nete havde det bedre, rejste de to på ferie til USA.

Gruppen har også vendt problemstillingen med, at det ofte handler om en ung pige eller dreng, der på den ene side har en naturlig trang til at løsrive sig fra forældrene samtidig med, at de er dybt afhængige af at få hjælp.

– Der har man virkelig behov for fagpersoner, der kan fortælle noget om, hvordan man håndterer den slags, siger Lisbeth Johnsen.

Sammen med forældre til fem piger, der er i en lignende situation som Nete, har Ivan Hundebøl og Lisbeth Johnsen nu deltaget i 10 møder, hvor Holmstrupgaard har stillet fagpersoner og alle deres ekspertiser til rådighed. Forældrene vælger selv, hvilke emner der skal behandles. Herefter fortsætter forældrene med at mødes, hvis der er opbakning til det, og det er der. Gruppen mødes stadig hver tredje uge, og pigerne har også været inviteret med en gang.

– Vi har sådan en trykthed med hinanden. Der er en utrolig empati, og vi passer på hinanden. Man kan sige alt, for de andre ved, hvad du taler om. Her bliver der taget hånd om hele familien, og det er jo en stor mangel, at det ikke sker andre steder i systemet. Dette er jo ikke bare den unges lidelse. Det går jo ud over hele familien, siger Lisbeth Johnsen og fortæller, at de som familie har valgt at stå frem med deres historie for at få flyttet fokus.

– Vi har nu en smule overskud, og det vil vi gerne bruge, så andre kan blive opmærksomme på problemstillingen og på nødvendigheden af tilbud som Sif, siger hun. ●

Pris luner i landsbyerne

Prismodtager i 2013

Nørager

Kom på kortet

Senest har Nørager på Djursland modtaget Landsbyprisen, og den har allerede gjort en forskel, mener byens købmand, Karsten Jensen, der også driver vandrehjemmet. Aldrig har netop vandrehjemmet haft så mange besøgende som denne sommer, og det skyldes blandt andet, at Nørager er blevet mere synlig gennem prisen. De 150.000 kroner, der følger med æren, har endnu ikke fået ben at gå på, fortæller formanden for beboerforeningen, Pauli Jensen.

– Vi har ikke endeligt besluttet os, men der er i hvert fald sat penge af til mere branding af byen, og så vil vi også gerne have en ny multihal, men der er huller nok at putte dem i, siger han.

Prismodtager i 2012

Rødding

Udviklingen fortsætter

Som hos alle andre prismodtagere var der også godt gang i udviklingen af Rødding i Skive Kommune, da byen i 2012 modtog Landsbyprisen, og den udvikling bliver fastholdt, siger Finn Andersen, formand for paraplyorganisationen Rødding 20/20, der dækker over 16 lokale foreninger og institutioner.

– Prisen skal ikke være noget enkeltstående. Vi har allerede flere nye tiltag i gang, og det skal fortsætte, siger han.

De 150.000 kroner er endnu ikke helt brugt, men der er blevet råd til nye byskilte, der fortæller om Landsbyprisen, tilskud til renovering af forsamlingshuset, en stor landsbyfest og to priser, der hylder årets ildsjæl og årets byforskønnelsesprojekt.

Prismodtager i 2011

Endelave

Har fået nye netværk

Omtalen var overvældende og meget positiv, da Endelave modtog Landsbyprisen i 2011. Beboerforeningens formand, Bent Hindrup Andersen, fortæller, at det har medført en stor interesse for øen.

– Det er gået op for folk, at det slet ikke er så svært at besøge en ø, og samtidig har det givet os god kontakt med Region Midtjylland, siger han og fremhæver blandt andet, at Bent Hansen har vist stor interesse for det lille samfund. Desuden har regionens SF'ere meldt deres ankomst til et besøg.

Indtil videre er prisen kun gået til projektet Aktiv Ø-ferie, hvor pengene blev brugt som medfinansiering. Altså som et udlæg, indtil støtten til projektet kom hjem.

– Vi tager først endelig stilling til anvendelsen på en generalforsamling til januar, siger formanden.

Region Midtjyllands Landsbypris har fem år på bagen. De 150.000 kroner, der følger med prisen, har lunet i fem landsbyer.

Prismodtager i 2009

Idom-Råsted

Prismodtager i 2010

Spjald

Prisen var en sejr

Det føltes som et kæmpe skulderklap, da borgerne i Spjald i 2010 modtog Landsbyprisen. Arne Husted fra Spjalds erhvervsgruppe fortæller, at det var en dejlig påskønnelse for alt det arbejde, der var blevet udført for at gøre Spjald til et godt sted at bo. Faktisk føltes prisen som en sejr, og derfor var det også nærliggende at bruge en del af præmien på en skulptur udført af en lokal kunstner.

– Vi har fået en sejrsskammel ved fritidscentret som minde om, at vi vandt, men samtidig kan den også bruges rigtigt som en sejrsskammel, siger han.

Desuden har børnehaven fået udendørs instrumenter af træ, som børnene kan spille på, og der blev indkaldt til nyt stort borgermøde for at holde den gode udvikling i gang.

Pengene yngler

I Idom og Råsted ved Holstebro blev Landsbyprisen uddelt i 2009, og her har borgerne virkelig fået pengepræmien på 150.000 kroner til at yngle. Sekretær i borgerforeningen og landsbyernes leksikon, Susanne Bang, fortæller, at man ret hurtigt blev enige om, at præmien skulle deles ud efter »krone til krone« principet. Altså at de foreninger og aktiviteter, der ønskede at søge nogle af pengene, skulle indsamle et lignende beløb fra andre investorer. Det er blandt andet kommet byens spejdere til gode. Med indsamlede midler og beløb fra Landsbyprisen lykkedes det dem at købe en spejderhytte og sætte den i stand. Susanne Bang anslår, at de 150.000 kroner er blevet firdoblet på denne måde. Ud over spejderhytten er der også blevet penge til scene-elementer, tilskud til en multibane og grill, som alle kan låne.

Fremragende landsbyer søges

Region Midtjylland udpeger i løbet af februar en ny vinder af Landsbyprisen.

Det kan være stigende indbyggertal, større byggeprojekter eller andre tiltag til fælles gavn, forskønnelse af byen, stærkt samarbejde borgerne imellem eller en udvikling baseret på en planlagt udviklingsindsats, der kvalificerer landsbyen til prisen.

Landsbyen må højst have 2.000 indbyggere og det er de lokale aktionsgrupper, LAG'er, som står for at indstille kandidaterne.

Som noget nyt er der indføjet et miljø- og energikriterium, så det vægter højt, hvis en kandidat har taget særlige miljø- eller energimæssige hensyn.

Sidste chance for at indstille landsbyer til Landsbyprisen 2014 er den 16. december 2013.

UDVIKLING

ENERGISPAREPROJEKT

850
NYE JOB
35.000
 færre Megawatt-timer
7.300
 tons mindre CO₂

Det er det forventede årlige udbytte af energispareprojektet ELENA, som Region Midtjylland og 11 af regionens kommuner har søgt EU-støtte til. Besparelserne skal ske på tre områder, nemlig bygninger, gadebelysning og transport.

Priser til turismens mestre

Djurs Sommerland fik 22. oktober Region Midtjyllands TurismeVÆKSTpris, der ledsages af 75.000 kroner og en skulptur. Derudover blev partnerne bag et mobilt udstillingssommerhus (Living Home – Danish Design On Tour) samt en aarhusiansk satsning på krydstogt-turisme (Cruise with Aarhus) præmieret.

»Hvis vi skal gøre os på den globale scene, er der ikke plads til Jylland mod København eller omvendt. Vi skal alle hjælpe til med at brande de danske fødevarer og fortælle de gode historier om dem«.

Paul Cornillon, senior vicepresident i Arlas Strategic Innovation Centre og formand for initiativet Danish Food Cluster. I regionens vækstpartnerskabsaftale med regeringen er Region Midtjylland tiltænkt en særlig rolle som landets store fødevareregion.

330

midtjyske virksomheder præsterer så godt og vokser så hurtigt, at de kan kalde sig gazeller. Hver tredje af dem har været i kontakt med det midtjyske erhvervsservicesystem for eksempelvis at hente professionel rådgivning, kapital eller komme med i strategiske netværk.

Klar bane for råstofplanen

Natur- og Miljøklagenævnet har afvist 13 klager over den midtjyske råstofplan. Det betyder, at planen kan føres ud i livet efter at have ligget delvist underdrejet i et år. Ifølge nævnet har Regionsrådet for Region Midtjylland taget de fornødne hensyn til landskabet, grundvandet og eventuelle arkæologiske interesser. De 13 klager vedrører otte af de 142 graveområder, som Region Midtjylland har udpeget, samt et enkelt såkaldt interesseområde.

QUIZ DIG KLOGERE PÅ REGION MIDTJYLLAND

Den lette

	5 point	4 point	3 point	2 point	1 point
 A • Kendt midtjyde	Født 1969 i Højbjerg ved Aarhus	Gift med direktør for stor by	Har skrevet seks kogebøger	Bruger ordet »smumf« i flæng	Kendt fra Frilandshaven og Annemad
 B • Mad & drikke	Tilberedes ved hjælp af sol og vind	Kaldes også stokfisk	Kan holde i årevis	Ofte bruges torsk til denne ret	Et vestjysk orkester bærer samme navn
 C • Sport	Boede i Skive til sin død i 1981	Vandt 111 løb ud af 156	Kendt for sit raske trav	Bar kælenavnet »Dannebrog på fire ben«	Hans liv er netop blevet filmatiseret
 D • Musik	Etableret i 1676	Har base i Skive	Består hovedsagligt af blæsere og trommer	Musikerne bærer uniform	Hed tidligere Prinsens Livregiments Musikkorps
 E • Litteratur	Født 1995 og opvokset i Brabrand ved Århus	Har palæstinensisk baggrund	Storhitter med sin digtsamling	– der har resulteret i overfald og dødstrusler	Digtene handler om forfatterens barndom i ghettoen

Den noget sværere

	5 point	4 point	3 point	2 point	1 point
 A • Kendt midtjyde	Bor på Djursland	Modtog modersmålsprisen 2013	Eget tv-show siden 1988	Piberyger	Selvlært haveekspert
 B • Mad & drikke	Fabrikken ligger i Thorning ved Kjellerup	Ejerne hedder Ramsgaard og Larsen	Producerer topping til pizza i stor stil	Producerer 150 tons pølse om ugen	Blandt andet pepperoni, salami og chorizo
 C • Sport	Født i 1976	Optrådte helst med tallet 11 på ryggen	Spillede 219 kampe og scorede 100 mål for AGF	Karrieren førte ham dog aldrig på landsholdet	Blev for nylig fyret efter udgivelse af biografi
 D • Musik	Var promenade-orkester i Tivoli Friheden	Orkestret blev 37 år	Kendt for K.F.U.M. og Lattervisen	Brugt ved revyer på Pejsegården i Brædstrup	Bliver også kaldt for ØM
 E • Litteratur	Berejst forfatter fra 1943	Født i København – bor i dag ved Ebeltoft	Tidligere beboer i Maos Lyst	Bror til Hanne Reintoft	Sejler verden tynd på Nordkaperen

Svar

A: Anne Hjernøe, B: Tørflsk, C: Tarok, D: Prinsens Musikkorps, E: Yahya Hassan

Svar

A: Søren Ryge Petersen, B: DK-Foods, The pepperoni factory, C: Peter Graulund, D: Østjysk Musikforsyning, E: Troels Kløvedahl

REGION MIDTJYLLAND - PÅ KRYDS OG TVÆRS

I HVILKEN MIDTJYSK BY LIGGER NORDEUROPA'S STØRSTE FLYVESTATION?			BILMÆRKE		I KRIDT- HUSET	GENERT	KARAK- TER	DAMPE	ROMER- TAL	PLANTE	BLIVE BLØD	IN- TERNE	FUGL	DØMME
			UD- FØRLIG											
			STIL- LEDE						BETALE					
			FELTRÅB						MAGE- LØST					
ATOM- TEGN	▼	KVINDE LYSFÆ- NOMEN					SVAMP RÅBTE				STED- ORD MAT			
DYR						SKADE								
LOB- HUD- LING				HAVNE- BASSIN STILLING				FOR- PLIG- TELSE		HINKE FYR				
ROD						PUKLE SUM						PRO- FES- SORTYPE		HØJ- TIDE- LIGT
BE- SVÆRE					JOB CIPFER									
IKKE BEKRÆFTET			DANSK POP- GRUPPE OPLÆRE						SØLV		MANDS- LING		AF- SLUT- NING	
POR- TION							HAR FOLK OVER 18 ÅR TEKST							
ATOM- TEGN		KYNDIG		MOTIV					STADIG DUSK					
PLANTE- VERDEN						SKIB TRÆT				PER- SON- LIGE		STEDORD KARI- KATUR		
AF- SKRÆK- KENDE				GOD STEN				FLAG						
FREM- MED					FUGL PRESSE						VAM- MEL		KAMP	
SKIVE			KRYD- DERI BOLD- TRÆ					SOLID SPORTS- UDSTYR						STED- ORD
ATOM- TEGN		DUNET JAG					LØSEN 2 ENS							
BIBEL- NAVN				RED- SKAB					TV					
ENKELT														

LEXI.DK

KODEORD:
Find kodeordet ved hjælp
af bogstaverne i de blå
felter.

Indsend kodeordet, navn og adresse til Magasinet MIDT, Region Midtjylland, Skottenborg 26, Postboks 21, 8800 Viborg eller til magasinetmidt@rm.dk senest den 11. februar 2014. Så deltager du i lodtrækningen om et eksemplar af bogen »Midt i historierne«, som handler om naturen, kulturhistorien og kunsten i Region Midtjylland. Vi sætter tre bøger på højkant.

REGION MIDTJYLLAND – VIGTIGE NUMRE OG ADRESSER

Region Midtjylland
Skottenborg 26 • Postboks 21 • 8800 Viborg
Tlf. 7841 0000
kontakt@regionmidtjylland.dk
www.regionmidtjylland.dk

112

Ved alvorlige ulykker og livstruende situationer skal du ringe 112.

Andre skader og sygdom

Hvis du får behov for hjælp ved sygdom eller skade, skal du ringe til din egen læge eller lægevagten. Lægen vurderer, om du kan behandles hos lægen, lægevagten, i akutklinikken eller på skadestuen.

Egen læge kan kontaktes i hele åbningstiden på hverdage kl. 8-16. Nummeret til lægen står på dit sundhedskort (sygesikringsbeviset). Lægevagten tager over hverdage fra kl. 16 til kl. 8 om morgenen samt weekend og helligdage. Telefon: 7011 3131.

Psykiatrisk rådgivningstelefon

Tilbyder rådgivning ved akut opstået eller akut forværret psykisk sygdom. Telefonen besvares hele døgnet af erfarne psykiatriske medarbejdere. Rådgiverne yder ikke behandling. Telefon: 7847 0470.

Sundhedsplejens telefonvagt

Tilbyder råd og vejledning til småbørnsforældre om akut opståede problemer. Hvis du bor i Aarhus Kommune, har telefonvagten åbent fredag, lørdag, søn- og helligdage kl. 17-20. Ring på 7020 8008. Hvis du bor i en af de 18 andre kommuner i Region Midtjylland, har telefonvagten åbent hver dag kl. 17-19. Ring på 7020 8018. Læs mere på www.sundhedsplejenstelefonvagt.dk

Patientkontoret

Tilbyder information og rådgivning om patientrettigheder, frit sygehusvalg, ventetider m.m. på telefon 7841 0444. Patientkontoret har åbent mandag-torsdag kl. 10-12. Læs mere på www.patientkontoret.rm.dk

Tandlægevagt

Ved akut opstået tandpine eller tandskade uden for din tandlæges normale åbningstid, kan du kontakte Tandlægevagten på telefon 4051 5162. Tandlægevagten svarer fredag kl. 18-19, lørdag, søndag og helligdage kl. 10-11 samt kl. 12-13.

Kiropraktorvagten

Tilbyder hjælp til patienter med akut opståede skader i weekender og helligdage. Hver uge er to af regionens klinikker åbne i weekender og helligdage. Tidsbestilling kan ske efter aftale med kiropraktoren på telefon 7026 0041 eller 7026 0051. Læs mere på www.kiropraktorvagt.dk

Fysioterapivagten

Tilbyder hjælp til patienter med akut opståede skader i weekender og helligdage. Tilbuddet gælder alle borgere i Region Midtjylland, men behandlingen foregår i Aarhus Kommune. Fysioterapivagten kan kontaktes mellem kl. 9-10 på lørdage, søndage og helligdage på telefon 7070 2016.

Kørsel til og fra hospitalet

Patienter skal normalt selv sørge for at komme til og fra hospitalet i forbindelse med indlæggelse, udskrivning, ambulante undersøgelser osv. I særlige tilfælde kan man dog få tilskud til befordringsudgifter eller blive kørt med Region Midtjyllands taxaordning. Spørgsmål om befordring eller befordringsgodtgørelse rettes til Kørselskontoret i Holstebro på telefon 7023 6248. Kontoret har åbent mandag-fredag kl. 8-14. Læs mere på www.befordring.rm.dk

Vi har brug for din mening!

Vi har besluttet at ændre navne på hospitalsafdelingerne, så de er lettere at forstå.

Vi har selv været i gang med at komme med forslag til de nye afdelingsnavne. I dag hedder det fx Geriatriisk Afdeling, som egentlig bare kunne hedde 'Ældreafdelingen'.

Vi ved godt det ikke er nogen nem opgave. Vi har derfor valgt at sende forslaget i høring. Vi vil sætte rigtig stor pris på, hvis du vil hjælpe os med at fortælle, hvad du synes om vores forslag.

Vi synes, de nye navne er lettere at forstå – men hvad synes du? Vi vil gerne have din stemme til både nye og gamle navne. Og hvis du har en god ide til et bedre navn, så vil vi også meget gerne have det.

Afgiv din stemme på

nyenavne.rm.dk

Høringen varer ind til 10. januar 2014.

Følg
debatten
på

www.facebook.com/regionmidtjylland